

70 års Dagen For Danmarks Befrielse Den, 4. maj 2015 kl. 1400 Blev markeret ved Frihedsstenen ved Tuse hallen.

I samarbejde med BRUGER RÅDET i Tuse stod LOKAL HISTORISK FORENING FOR BUTTERUP OG TUSE SOGNE for dagen.

Stenen var blevet renoveret og malet op. Der var plantet friske blomster og der blev nedlagt en stor og flot krans til minde om alle de faldne under besættelsen og ikke mindst de frihedskæmpere, der under det tyske åg satte livet til. Kjeld Pedersen fra skytterne mødte op med deres over 100 års gamle fane. Der blev holdt tale ved Christian Teisen og Ole Svensson. Merete Teisen mødte op med Royal air force huen. Der blev der sunget. "En lærke letted" Dagen sluttede på Tuse centret med kaffe, taler og udstillede ting.

Kjeld Pedersen med skytternes fane fra 1929

Christian Teisen holder tale

Dagen kom i stand ved at Anna Margrethe i et møde i Lokal Historisk Forening sagde, om vi ikke skulle plante blomster på dagen ved mindestenen. Det udviklede sig til en god dag.

Merete Teisen var gift med Poul Teisen Severinsminde, som var modstandsmand under besættelsen. Merete havde en stor andel i dagen, hvor hun bl.a. havde fået sin søn Christian til at holde en tale, som bringes her.:

Poul Groth Teisen er født i 1923, efter realeksamen i 1939 blev han landvæsenelev på Vesterbygård i kostalden på Kaalund Kloster. Dengang en stor gård. I dag ligger hovedbygningen midt inde i Kalundborg. Næsgård Agerbrugsskole ca. 1942, derefter forvalter hos forpagter Jens Chr. Lunn, Hellestrup Hovedgård ved Sorø, som sammen med skovridderen for Bistrupskovene, Købmanden i Stenlille og mange andre af egnens mænd var allerede dybt involveret i våben modtagelse fra engelske flyvere. Skovene og markerne derimellem var ideelle som modtage steder.

Poul kom straks med i dette – formentlig natarbejde. Det gik godt indtil 31. oktober 1944, formentlig var de blevet stukket, for da kom Gestapo. Jens Chr. Og andre blev taget og sat i Shell huset. 2 dage før bombningen af huset, var han blevet flyttet til Vestre Fængsel. Den, 5. maj kom han ud slæmt medtaget efter opholdet. Først da fik familien, at vide at han levede. Jens Chr. Døde få år efter af de påførte skader. Skovriddergården blev sprængt i luften af Gestapo.

Poul har fortalt, at da Gestapo kom den, 31. okt. 1944, var han på sit værelse og slap ud og gik til København, hvorhen vides ikke. I hvert fald fik han ny identitet og arbejde på Zoologisk Museum fra nov. 44 til jan. 45. Problemet er, at han – som andre – ikke talte meget om den tid og vi forsøgte at spørge ordentlig ud. Livet var jo gået videre. Så vidt vi ved, blev han sammen med en engelsk flyver i en vandtank på en fiskekutter sendt til Sverige. Et billede af Poul som blev taget af det Svenske Politi. Billede følger. Efter kort tid blev han indkaldt til Brigaden i Rønneby i Sverige. Poul har fortalt os om denne tid, som var yderst strabadserende, men herlig, med voldsomme øvelser, de skød med skarpt. Om sergent "Marokko Jensen", som hersede med dem råbte: "Jeg skal få jer til at glemme alt – endda jeres mor." Den 3. maj 1945 var der en stor øvelse – en granat sprang forkert. Poul og andre blev såret. Poul kom på hospital i Malmø. Hans mor, Karen Teisen fik besked "Livsfarligt såret, men lever endnu" Det lykkedes hende at komme over til ham. Hans v. ansigt/hoved var svært kvæstet, synet på v. øje var ødelagt, v. arm var også kvæstet. Poul overlevede og efter 1. måned, blev han overflyttet til rigshospitalet, hvor de og tandlæge højsskolen de næste par år lavede et flot arbejde på ham – dog med varige gener resten af livet. Poul kom hjem sidst på 45 måske først i foråret 1946.

Da forvalter Madsen rejste fra Severinsminde, blev Poul forvalter for sin mor. Det menes at Poul var med til at oprette hjemmeværnet, som fik fast øvelsesterræn på Severinsminde i mange år frem. Poul var meget glad for at være med i Hjemmeværnet og var det helt til sin død september 1985.

Poul har fortalt, at han i Brigaden var udtaget til at gå med i Sejrsparaden i London i sommeren 1945. Det var næsten det, han var mest ked af, at han var gået glip af.

På loftet på Severinsminde var der mange store kister med kørepelse, dyner, o.s.v., men der var en han havde privat og den måtte vi ikke røre, der var våben, pistoler, nogle der hed Partisanrifler fra krigens tid. Alt blev omhyggeligt olieret og pudset – mindst en gang om året – så sad han for sig selv deroppe, og måtte ikke forstyres.

Da vi efter hans død sept. 1985 flyttede til Falkevej tog Henrik det hele med dertil – jeg kan ikke huske, hvor det lå, men i januar 1986, blev der frit lejde, som det hed, og Henrik kom – pakkede det i 2 store sorte sække og sammen gik vi til Politiet i Holbæk med det. Politimanden blev meget vred – ”Hvor mange er blevet skudt med alt det” spurgte han. Ingen siden krigen, kunne jeg med sandhed sige.

I 1987 drænede de på Severinsminde. Man fandt da i Bagerhaven liget af en mand. Merete blev kontaktet af Politiet om hun kendte til at nogen var blevet myrdet – evt. under krigen. Det var ikke en fra Stenalderen. Bagerhaven var jo et sumpet sted, at gemme sådan en sag. Det blev ikke opklaret og er henlagt.

De 3 måneder på Zoologisk Museum gjorde ham til en dygtig konservator – til stor glæde for Christian og senere Henrik. Hver eneste gråspurv og andre de i årene nedlagde med bue og pil eller luftbøsse, blev udstoppet – det var hyggelige dage, når de stillede spillebordet op, lagde aviser og Poul tog frem fra Tobaksskabet remedierne til arbejdet.

Det var synd for Poul, at det kun 2 dage før befrielsen skulle gå så galt, men Christian og Henrik syntes det var sejt, at have en far med granatsplinter i hovedet, armen og det ene ben....

(talen er skrevet af Merete Teisen og holdt af sønnen Christian)

Merete bar på dagen en Royal air Force hue, og med den viser man sin modstand mod tyskerne og sympati for de allierede.

Her følger talen fra Ole Svensson.:

Dagen i dag, er dagen, hvor vi tænder lys i vinduerne. Ungdommen og os der er født efter krigen, kan af gode grunde ikke huske befrielsen og den glædesrus, det danske folk kom i den 4. maj 1945 kl. 20.36, da de hørte budskabet i radioen.:

”I DETTE ØJEBLIK MEDDELES DET; AT MONT GOMMERY HAR OPLYST; AT DE TYSKE TROPPER I HOLLAND; NORDVESTTYSKLAND OG DANMARK HAR OVERGIVET SIG”

Danmark var atter frit.

Det var ud fra denne følelse, ved igen, at være et frit folk, at denne sten blev rejst, som tak for freden. Vi bør i høj grad mindes de frihedskæmpere, der under det tyske åg, satte livet til.

Et sort kapitel blev det med Bornholm, der i hele 11 måneder var besat af russere efter det øvrige Danmark var frit. Lykkeligvis endte det med, at vi beholdt Bornholm, men da var både Rønne og Nexø næsten totalt lagt i grus af russiske luftbombninger.

Danmark er en fredselkende nation, men vi bør altid have et beredskab, der er rede til at kæmpe, hvis vor frihed angribes.

Alle gik herefter på Tuse Centret, hvor der var kaffe og kage. Merete havde mange ting med og de blev lagt frem. Det var bl.a. Pouls Armbind, en medalje og mange af Poul papirer fra indkaldelse til Sverige og mange andre. Der var aviser fra besættelsen. Forh. Præst Erling Jensen sagde nogle ord og han havde også medbragt en sang.: En vinter lang og mørk og haard. Danmarks befrielsessang 1945.

Det blev en rigtig god dag og her følger noget af det der var fremlagt på dagen.

En stor tak til Merete Teisen for din indsats.

Poul Groth Teisen

Merete og Christian Teisen

Royal air Force huen

Ikke uddannet Mandkørl

Kgl. Dansk Gesandtskabet   Nr. Nr. Z. 545.
 Flygtningekontoret   Filen
 Afdelingskontor, Lille Nygatan 5
 Telefon 11 53 77

Stockholm, den 5. Marts 1945.

Til
 Herr Poul Groth Teisen.

G ö t e b o r g.

De De her fremsat ønske om Deltagelse i den Uddannelse af danske Frivillige, der for Tiden udføres i skriftlige Forhænderinger med det Formål i sigtsende Tilfælde og under militær Disciplin at gøre en Indsats for vort Land, skel det herved meddeles Dem, at De, om De ønsker det, vil blive indkaldt til Møde den 18. Marts 1945.

De forpligter Dem til at gennemgaa fuld Rekrutuddannelse i 8 Maanedø beregnet fra Indkaldelsesdatoen, saafremt Politimyndighederne i Sverige udsender fuld Uddannelse i Sverige vil kunne fritage Dem for saare Rekrutuddannelse i Danmark.

Der kan intet tilveie om Egenstaaes Værlighed efter Korpsets Ankenst til Danmark, de dato med Løb for Situationen Udvikling, og Tidspunktet for Korpsets Udsending fastsettes af den danske Regering.

De bedes ved at udfylde fremlagte Skemaet og tilbagegive den hertil særskilt lade Afdelingskontoret vide, om De stadig ønsker at deltage, og om De er i Stand til at give Næst som angivet.

Hvis De ønsker Dem kler til et Møde som angivet, bør De straks underrette Dem eventuelt Arbejdsgiver samt Arbejdsforbindningen for Deres Distrikt. Hver Afdelingskontoret har indsendt Dem en Post paa dette Forbuds, vil de blive tilsendt dem Indkaldelsesorden med Næstets Indstruktion og Rejspengene.

Skemaet skal være Afdelingskontoret tilhænde omgaaende

Z. P.

HENRIK MADSEN
 -Løsekontoret-

Betingelser for at indgå i 8 mdr. rekrutuddannelse

TELEGRAM.
 KUNGL. TELEGRAFVERKET

RONNEBY MG 54 16 W 28/3 2045 -

THEISEN PENSION ANKER KUNGSPORTAVENU 18 GÖTEBORG :

- MÖD I RONNEBY I LÖBET AV LÖRDAGEN DEN 31 DS =
 P BOSSE +

Exp. *[Signature]*

Fon. nr. 236
 1945

Lithograf: A. S. Nord.

Telegram til Poul Teisen om at møde i Sverige

Forsiden af en avis som Merete Teisen også medbragte fra onsdag den, 7. juni 1944

Beretning fra dagen skrevet af.: Ole Svensson, Vestervangen 11, med accept fra Merete Teisen 2.dec.2015